Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi ?htiyaç Analizi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi ?htiyaç Analizi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32733

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi ?htiyaç Analizi Ölçe?i (YAT?AÖ), yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?rencilerin dil gereksinimlerini sistematik bir ?ekilde belirlemek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle müfredat geli?tirme ve ders materyali seçimi süreçlerinde hedef kitlenin gerçek ileti?imsel ve akademik ihtiyaçlar?n? ortaya koymay? hedefler. Ölçek, Önder Çangal taraf?ndan 2013 y?l?nda Gazi Üniversitesi'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda bir uyarlama çal??mas? olarak geli?tirilmi?tir. Çal??ma, spesifik olarak Bosna-Hersek örne?i üzerinden dil ö?rencilerine odaklanm??t?r.

Ölçek, ö?renicilerin Türkçe dilini hangi ba?lamlarda (akademik, sosyal, mesleki) kullanma ihtiyac? duyduklar?n?, hangi dil becerilerine (okuma, yazma, konu?ma, dinleme) daha fazla a??rl?k verilmesi gerekti?ini ve hangi tematik konular?n öncelikli oldu?unu belirlemek için tasarlanm??t?r. Bu analiz, dil ihtiyaç analizi sürecinin temel bir bile?enini olu?turur ve dil ö?retiminin etkinli?ini art?rmada kritik rol oynar.

Anahtar Kelimeler

Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi, Dil ?htiyaç Analizi, Ölçek Uyarlama, Likert Ölçe?i, Bosna-Hersek, Müfredat Geli?tirme, Dil Ö?renimi.

Yazarlar

Önder Çangal

Amaç

Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi ?htiyaç Analizi Ölçe?i'nin temel amac?, Türkçe ö?renen yabanc? ö?rencilerin mevcut ve gelecekteki dil kullan?m durumlar?na yönelik spesifik ve detayl? bir ihtiyaç analizi gerçekle?tirmektir. Bu analiz, pedagojik kararlar?n bilimsel verilere dayand?r?lmas? için elzemdir.

Ölçek, ö?retmenlere ve müfredat tasar?mc?lar?na, ö?rencilerin dil ö?renme motivasyonlar?n?, hedef durum analizlerini ve ö?renme ortam? gereksinimlerini belirlemede somut veriler sunar. Bu sayede, genel dil ö?retim programlar? yerine, ö?renci grubunun özel gereksinimlerine cevap veren, amaca yönelik (ESP/Specific Purposes) veya akademik amaca yönelik (EAP/Academic Purposes) programlar?n geli?tirilmesine olanak tan?r.

Yap?

Ölçek, yabanc? dil ö?retimi metodolojisinde merkezi bir rol oynayan Dil ?htiyaç Analizi yap?s?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçmektedir. Bu yap? genellikle iki ana bile?enden olu?ur: hedef durum analizi (ö?renicinin dili nerede ve ne amaçla kullanaca??) ve ö?renme ihtiyaçlar? analizi (ö?renicinin mevcut durumu, tercihleri ve ö?renme stilleri).

Ölçe?in maddeleri, muhtemelen ö?rencilerin Türkçe yeterliliklerini hangi alanlarda (örne?in, akademik sunum yapma, günlük konu?ma, resmi yaz??ma, gazete okuma) daha fazla geli?tirmeye ihtiyaç duyduklar?n? sorgulayan alt boyutlar etraf?nda toplanm??t?r. Bu çok boyutlu yap?, dil yeterlili?inin bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele al?nmas?n? sa?lar. Ölçe?in derecelendirmesi 5'li Likert tipi kullan?larak yap?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Çangal'?n (2013) yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Tez çal??mas?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (Türkçe ö?renim ihtiyaçlar?n?) ne derece do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü belirlemek amac?yla gerekli istatistiksel analizler yap?lm??t?r.

Bir uyarlama çal??mas? olmas? nedeniyle, tezin metodoloji bölümünde muhtemelen kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) yöntemlerine ba?vurulmu?tur. Ancak, bu akademik kaynak giri?inde spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in, DFA veya KFA sonuçlar?) sunulmam??t?r. ?lgili detaylar için tezin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri de 2013 tarihli tez çal??mas? bünyesinde ele al?nm??t?r. Genellikle bu tür ölçeklerde iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri hesaplanarak güvenirlik düzeyi rapor edilir.

Ölçe?in farkl? alt boyutlar? veya toplam puan? için elde edilen güvenirlik de?erleri, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verme yetene?ini gösterir. Ölçe?in tutarl?l???n?n, özellikle Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi ba?lam?nda kullan?ma uygun oldu?unu kan?tlamak için bu analizler zorunludur.

Faktör Analizi

Çangal (2013) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek ve dil ihtiyaç analizi yap?s?n?n alt?nda yatan boyutlar? ke?fetmek amac?yla faktör analizi (Ke?fedici Faktör Analizi - KFA) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analiz, ö?rencilerin ihtiyaçlar?n?n sadece tek bir genel faktör alt?nda m? topland???n?, yoksa akademik, sosyal, kültürel veya mesleki gibi farkl? faktörlere mi ayr?ld???n? ortaya koyar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak beklenen alt yap?larla uyumlu olup olmad???n? do?rulamakta ve ölçek puanlamas?n?n nas?l yap?laca??na dair k?lavuz sa?lamaktad?r.

Araç

Test Türü:

Uyarlama/Geli?tirme Ölçe?i (Yüksek Lisans Tezi Kapsam?nda)

Format:

Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller:

Türkçe (Olas?l?kla hedef kitlenin anlayaca?? dillerde çevirisi yap?lm??t?r, tezin ana dili Türkçe'dir.)

Popülasyon Grubu:

Yabanc?lar (Türkçe ö?renen ö?renciler)

Ya? Grubu:

Genç Yeti?kinler ve Yeti?kinler (Üniversite ö?rencisi veya dil kursu ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?:

Bosna-Hersek'te Türkçe ö?renimi gören yabanc? ö?renciler.

Test Metodolojisi:

5'li Likert tipi derecelendirme (Örn: Hiç ?htiyac?m Yok - Çok Fazla ?htiyac?m Var).

Anahtar Kelimeler

Dil Ö?retimi, Ölçme Arac?, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?renci ?htiyaçlar?, TÖMER.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?:

Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kurumsal E-posta Adresleri:

Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir.)

Yaz??ma Adresi:

Önder Çangal (?leti?im e-postas?: ondercangal@hotmail.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Önder Çangal taraf?ndan 2013 y?l?nda akademik bir çal??ma (yüksek lisans tezi) kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli ara?t?rmalar için yazar?n izni ?artt?r.

Test Y?l?: 2013

Kaynaklar

Çangal, Ö. (2013). *Yabanc?lara Türkçe Ö?retiminde Dil ?htiyaç Analizi: Bosna-Hersek Örne?i* (Yay?mlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bu çal??man?n ResearchGate üzerindeki ba?lant?s?: researchgate.net

Ölçe?in orijinal Word belgesi (DOCX) buradan indirilebilir: yabancilara-turkce-ogretimi-ihtiyac-analizi-olcegi-toad.docx

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yabancilara-turkce-ogretimi-ihtiyac-analizi-olcegi-toad.pdf

Yabanc?lara Türkçe Ö?retimi ?htiyaç Analizi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta do?rudan sunulmam??t?r. Maddelere yukar?da belirtilen Çangal (2013) yüksek lisans tezi veya sunulan DOCX/PDF dosyalar? arac?l???yla eri?ilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM